

REDACCIÓ :

Josep Pallach
26, Rue Constantinople, PARIS (8^e)

ADMINISTRACIÓ :

Antoni Iborra
13, Rue Bassano, PARIS (16e)

C. Ch. Postaux 4163-90 - PARIS

Preu de l'exemplar : 15 francs.

Suscripció l'any : 150 francs.

ORGAN CENTRAL DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

FEDERACIÓ
DEMOCRÀCIA
SOCIALISME

EL PRIMER PAS VERS LA UNITAT

L'ENTESA DE PARTITS CATALANS

Ressonant encara en l'àmbit internacional el crit de revolta dels catalans, afirmarem que la unitat era el sagrat imperatiu del moment. Tradicional en nosaltres aquesta posició, no podia estranyar a ningú que recollíssim la gesta de Barcelona i en fessim la ratificació solemne d'una voluntat que no ha deixat mai d'animar-nos.

Dintre els organismes de conjunt que al llarg d'aquest gris període de la vida catalana s'han anat forjant, hem fet entendre sempre el mateix criteri. Cal aterrar la unitat de les organitzacions polítiques, cal donar-li l'escalaf de les grans organitzacions sindicals que són el més sòlid alçaprem del poble català, cal ampliar aquesta entesa acostant-nos a tots aquells sectors socials que avui refusen la corrupció i la dictadura, la guerra civil i la violència, i que volem reconstruir la Pàtria malmesa damunt de les fermes bases de la convivència democràtica i de les llibertats sindicals i polítiques. Hem d'aplegar, darrera aquestes banderes la gairebé totalitat dels ciutadans de Catalunya.

Després, quan estiguem entesos els catalans, adrecem-nos clarament a les altres forces peninsulars i diguem quina és aquesta política capaç d'aglutinar tot un poble. Quin dubte hi ha que del que direm nosaltres dependrà la sort del franquisme ! No és pretensió ni xovinisme : és la lligó dels darrers cent anys d'història espanyola, els problemes polítics i socials de la qual han girat entorn de Catalunya. I és, encara, l'experiència d'aquest darrer mes, les vagues d'Euzkadi i la de tramvies de Madrid, succeït a la revolta de Barcelona i a la vaga general dels obrers catalans. I és la certesa que la resta de la Península vibra de nou segons el ritme de Barcelona i que aquesta connexió, malgrat totes les repressions no trigarà gaire a manifestar-se publicament.

Què volem els catalans ? En lloc de mantenir-nos en una falsa posició abstencionista, sintoma en realitat de feblesa política, que no enganya a ningú, contestem-nos clarament aquesta pregunta. Com veiem possible la liquidació del franquisme ? Amb quines forces volem aliar-nos per a facilitar-la ? Quines condicions fixem a l'aliança ? Quines finalitats li donem ?

El dia que ens hagim contestat clarament aquestes preguntes — i que les hagim indicat als altres — el gran potencial d'acció de Catalunya es movilitzarà de nou i aquesta vegada per a enderrocar el castell de cartes « imperial ».

Ara bé, ací cal precisar. Per nosaltres — i per tots aquells que tenen un mínim de sentit de responsabilitat — la veu de Catalunya s'expressa a través dels partits i de les organitzacions catalanes de l'Interior i de l'Exili. Es a ells doncs que els toca encetar el diàleg. Tot altre camí que no tingues present aquesta realitat fora semblar confusió i finalment cauria en el ridícul i en el descrèdit. Què hi ha crisi entre aquests partits ? Què hi ha afers pendents de solució ? Doncs a resoldre'ls. A veure'ns, a parlar, a discutir, a decidir ja, almenys, una coordinació que no pot mancar en els moments presents. I a treballar, en contacte estret, en lligam permanent amb els organismes de l'Interior — allà si que és difícil aquesta feina, i la fan ! — per a ajudar-los en el seu esforç, per a contribuir a mantenir la seva acció.

L'esbectament de l'organisme que a l'Interior assolí la unitat de la Democràcia Catalana — el C.N.D.C. — fou produït per discrepàncies entorn de qüestions enterament depassades. No ens preguntem ara qui tenia raó ni qui tenia culpa. Demanem-nos només si no es hora d'encarar-nos amb els problemes d'avui i de donar-los una resposta comuna. A aquest objectiu obeeix la lletra adjunta que adrecem als partits catalans. En ella intentem senyalar unes tasques concretes que no poden romandre més abandonades, i afirmar la nostra esperança en la possibilitat d'aquesta entesa que tots els catalans desitgen.

El règim de Franco no caurà automàticament el dia que l'hagim segellat. Però tampoc caurà automàticament, perquè l'Església prudentment s'en separa, ni perquè la burgesia no pot sostenir més l'aparell parasitari amb el qual ella mateixa s'endogala, ni perquè els monàrquics conspiren amb els socialistes o els militars senten el vent girar. Automàticament, el règim no caurà ni tan sols per les vagues, malgrat la benlletat immillorable d'aquest instrument de lluita. És la conjunció, l'aprofitament intel·ligent de tots aquests factors de descomposició, el que esmicellarà un estat que ja trontolla. I entre ells — repetim-ho — la unitat catalana, la coordinació de l'acció, és potser el fonamental.

Tant de bo, l'obstacle del franquisme vençut, aquesta coordinació es mantingui i faci possible, en la difícilíssima situació econòmica, social i política que Franco llegarà als successors, que un comú denominador mogui els diferents sectors del nostre poble ! Aquest comú denominador que tan ha mancat fins

ara — la llibertat de Catalunya, el benestar dels catalans — fóra la millor arma per aconseguir un triomf que s'anuncia difícil perquè pot ésser definitiu.

Present... Present !

per MIQUEL GAYOLA.

El vaixell de l'Estat nacional sindicalista ha perdut la carta de navegar. Males llengües aseguren que els obrers de Catalunya la varen trobar el dotze de març i la varen cremar. El capità del vaixell amb l'ullera de llarga vista del revés esguarda l'horitzó i per primera vegada es posa una qüestió. I ara cap on vaig ? El vaixell, a més a més, comença a fer aigua. Però un capità no s'ocupa personalment de les cales i els encarregats de fer-ho han oblidat d'assenyalar-li que la cosa comença a esdevenir delicada. I quant aquesta realitat ha estat coneguda, « l'amo a bord després de Déu » no ha pogut contenir un gest de mal humor i unes paraules de les quals la més suau es « incapaces ». Heus ací d'una manera més o menys pintoresca la situació de l'Espanya imperial. Tota la culpa la té aquesta maleïda companyia de tramvies de Barcelona. Després les coses no han fet més que empitjorar. Els obrers de Manresa, de Mataró, de Vilanova, també s'hi han vist en cor. Després, « Ecclesia », l'organ catòlic, ha tingut la humorada de demanar en una editorial la llibertat de premsa i d'expressió. Una mica massa tard, aquesta consigna. El poble sense esperar que li sigui acordat aquest dret, ha parlat. I els primers mots que ha dit han estat — a Barcelona — tenim fam. I ara, al País Basc també han fet de les seves. I les dones d'Euzkadi com les catalanes han cridat tenim fam. I després les navarreses. El poble espanyol va responer a la crida feta des de Barcelona : present... present !... I quant totes les regions, industrials o no, hauran respost, el plebiscit quedarà establert i signat. I quan tot el país haurà cridat la seva angonya i la seva misèria el front comú quedarà segellat. Ben segur que encara hi haurà feina a fer. Ja quan el règim estava en plena eufòria s'havia de cridar per tres vegades el nom de Franco per que aquest es donés per alludit.

El que cal ara, es que des de l'exili les organitzacions polítiques i sindicals transmetem l'esperança d'un poble que

(Passa a la pàgina 2).

MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

Crida a les Joventuts Catalanes

LA LLETRA ALS PARTITS CATALANS

Companys que ens llegiu,

Voldríem que aquestes paraules que us són adreçades no fossin per vosaltres un article més. El que nosaltres necessitem no són articles ni crítics, ni són discursos, com tampoc és una acció desorientada i sense objectiu fixat. Necessitem accions constructives, encaminades al millorament de la nostra pàtria. Necessitem eliminar tot el dolent i millorar tot el que és bo.

Però aquesta acció no pot ésser portada a terme si no segueix unes línies determinades a fi que tot-hom treballi pel mateix objectiu.

Hem estat entre vosaltres i sabem que ja en teniu prou de manifestos i declaracions, de lluites entre partits i de polítiques sense escriptols que no es culden de res i que no tenen ni la dignitat de dimitir.

Coneixem els vostres desigs de millorar el país. Quan érem entre vosaltres vàiem l'anhel amb el qual dirigíeu les vostres mirades cap a l'estranger i amb el qual comentàveu els progressos ràpids que tenen lloc en altres països.

Pau, llibertat, cultura, higiene, benestar són paraules que tenen un significat tan pobre actualment a casa nostra, que quasi són desconegudes dels joves de la nostra edat.

En Franco, i els feixistes que l'apoiem amb la força de les armes, diuen que som un poble atrassat, incapaç de governar-se ell mateix. Amb aquestes declaracions ens posen a tots al mateix nivell que una tribu de salvatges. I diem « a tots », perquè « poble » no ho és solament el vell de davant, ni l'obrer que treballa al costat nostre, ni l'home qui passeja pel carrer. No; « poble » ho és el que llegeix aquestes línies, el que les ha escrites: « poble » ho som tots.

A nosaltres, catalans, en Franco i els seus ens acusen de posseir una cultura atrassada, i al mateix temps ens impeixen de desenvolupar-la.

Joves que ens llegiu, volem parlar-vos de manera senzilla i clara. Si desitgem tenir una vida d'home modern i digne, és necessari que tractem de posar-nos al nivell dels altres països. Quatre paraules resumeixen les nostres aspiracions: Pau, llibertat, cultura i benestar.

Afirmem que el poble català és capaç de dirigir els seus destins com qualsevol altra nació del món civilitzat, i fem notar que dir el contrari és mostrar la intenció de destruir la nostra cultura, les nostres tradicions, les nostres lleis i el nostre idioma. Dir el contrari és dir que cada un de nosaltres, catalans, és un salvatge amb una intel·ligència inferior a la d'un americà, d'un anglès o de qualsevol altre europeu. Dir el contrari és com dir que els nostres pares eren gent primitiva, poc civilitzada, i que tot el que ens varen ensenyar hem d'oblidar-ho. Dir el contrari és dir que el nostre idioma és menys perfecte, menys bell i menys adequat per a la vida moderna que l'idioma d'altres pobles.

Vosaltres, joves de l'interior, i nosaltres, que hem pogut escapar de l'ofeg feixista, som els que hem de demostrar que les afirmacions d'en Franco i dels seus són falses.

Fem notar que si be molts de nosal-

tres no sempre estarem a fora, mai deixarem de tenir en compte que per vosaltres, els de l'interior, els perills són molt més grans.

Com ja hem dit, el nostre objectiu és el de transformar Catalunya, passi el que passi, en una nació pacífica, on els ciutadans siguin lliures i tinguin un alt nivell de cultura, i on el benestar sigui general i l'esperit de la gent, modern.

Es tant elevat aquest objectiu, que fins i tot avui fa somriure.

Somriguem, doncs, però que la confiança no ens abandoni mai, i Catalunya tornarà a ésser gran.

Joves de Catalunya: cadascú de vosaltres serà un home demà, un adult que tindrà un objectiu determinat dins de la societat catalana i que participarà de manera més o menys activa en la direcció del país. És necessari que quan el moment arribi i que el poble català dirigeixi els seus propis destins, com ho fan totes les nacions civilitzades, cada un de nosaltres sigui capaç de complir amb el seu deure i de portar a cap la tasca que li pertocui.

Es necessari, en primer lloc, que aprenguem tots a conviure. No pot haver-hi pau en una nació si no hi ha tolerància.

Es necessari que nosaltres, joves catalans, aprenguem a lluitar sense violència, però fermament; que aprenguem a lluitar amb l'arma més forta de l'home: la raó. Hem d'aprendre a parlar amb altres que no tinguin les mateixes idees que nosaltres i escoltar amb respecte el que diuen, per a criticar-ne el dolent i per aprendre'n el bo. És necessari sobretot que aprenguem a lluitar per un ideal comú: el de Catalunya, la pàtria que hem de refer.

Carquem la llibertat perquè amb ella es distingeix l'home de la bèstia. **NO VOLEM QUE SE'NS TRACTI COM UNA NACIÓ D'ESCLAUS NI COM UNA NACIÓ D'INFANTS.** Les nostres mirades s'adrecen cap als Drets de l'Home perquè són aquests drets que volem establir a Catalunya.

No mirem més enrera i posem-nos llocs a fer feina.

Primer CONSELL, adreçat a tots els joves: Us demanem que així que hagueu acabat de llegir **ENDAVANT**, el dongueu a una altre persona: sera més segur per vosaltres i els nostres consells s'extendran més ràpidament. Us demanem també que feu tantes còpies dels consells com pugueu i que les distribuïu entre les vostres amistats.

VISCA CATALUNYA AMB LLIBERTAT I PROGRES.

Joventuts Socialistes de Catalunya.

PRESENT... PRESENT!

(Vé de la primera pàgina)

no vol morir. Que els responsables siguin el portantveu d'aquest crit de rebel·lia del poble espanyol que no podrà trencar les cadenes sense l'apoi de tota la classe obrera d'arreu del món. I que facin ben patent que el poble espanyol no obtindrà la seva llibertat completa fins que de pertot no es respongui: present!

Paris, 27 d'abril del 1951.

Distingit compatriota: D'acord amb la conversa que amb vos sostingué el company del nostre C.E., ens plau avui reiterar-vos el nostre interès en discutir plegats les qüestions que planteja una entesa general de partits i organitzacions catalanes democràtiques. Els nostres companys de l'interior de Catalunya hi insisteixen, i sabem que és igualment la voluntat dels diferents grups que, a dintre de la Pàtria, mantenen enlaire la bandera del nostre poble, el qual acaba de manifestar palesament a tot el món que no es resigna a la opressió i a la misèria que el franquisme imposa.

Ens sembla essencial que, en moments com els presents quan l'Estat Espanyol entra en una situació de crisi, els catalans es presentin units davant del món i davant dels altres partits i forces peninsulars.

Restà discutir les bases polítiques de l'entesa. Però nosaltres, convençuts que no hi hauran oposicions infranquejables pensem que el primer que caldria fer és crear ràpidament un organisme de **COORDINACIÓ CATALANA**, les principals missions del qual, haurien d'ésser al nostre entendre:

1. L'Informació objectiva, la difusió al món dels esdeveniments que van succeir-se a Catalunya, i de la situació del nostre poble.

2. La Solidaritat envers el poble català; l'ajuda econòmica envers els perseguits i les víctimes de la repressió.

3. L'Estudi de les bases d'un ampli pacte polític, que reunís alhora les forces de l'interior i les de l'Exili, i que fos capaç de fondre els afanys avui dispersos en una política comuna i en un esforç mancomunat.

4. La Coordinació de la política dels partits i organitzacions catalanes, mentre s'elaboren els principis del pacte. Aquesta coordinació pot aconseguir-se acceptant el compromís de comunicar-se amb caràcter previ, tots els projectes d'abast polític, més particularment els que comportin relacions i compromisos amb altres forces no-catalanes.

No cal dir que aquesta llista de tasques no és exhaustiva, i que amb molt d'interès prendrem coneixença del vostre pensament i de les vostres suggericions. Ens sembla a nosaltres que el que us proposem està en la línia del manifest que signarem plegats el 14 de Març, al vespre del esdeveniment de Barcelona, i que podria contribuir a consolidar aquella acció i a donar-li l'abast polític que es mereix.

Pregant-vos doncs que vo'lgueu indicar-nos dia, lloc i hora per encetar un diàleg al qual no dubtem que el patriotisme de la vostra organització aportarà iniciatives cabdals, queden vostres, al servei de Catalunya.

El C.E. del M.S.C.

Le gérant: A. IBORRA.

Société Parisienne d'Impressions
4, Rue Saulnier. — PARIS (IXe)

CRONICA DE CATALUNYA

EUZKADI JA HA CONTESTAT

Ja veieu com el que prevèiem en la nostra darreia crònica ha estat una realitat. Encara no havíem rebut EN-DAVANT que ja coneixíem el ressò internacional de la gesta dels obrers bascs. Les característiques de llur protesta foren semblants a la nostra: unanimitat obrera, benevolència patronal, « tendresa afectuosa » de l'Església, esviament dels governadors falangistes, que cerquen imposar les mesures més repressives. A Catalunya rebérem les noves d'Euzkadi amb entusiasme i disposats, com ells han fet amb nosaltres a no deixar-ne esmorteir l'eco.

Els obrers catalans tenen consciència de les dificultats de la lluita. Unicament seran superades manifestant un gran esperit de solidaritat, una perfecta unitat d'acció. I la dolorosa i combativa vaga de Manresa, que ha durat més de quinze dies i que s'ha soldat amb el tancament de les fàbriques, ens donava l'ocasió de manifestar aquesta voluntat.

LES VAGUES DEL PRIMER DE MAIG

Hem llegit a un diari estranger que els comunistes havien donat l'ordre de vaga pel primer de Maig, i que fracassà. Ni ordre comunista, ni fracàs. Els comunistes, són els que menys han intervingut en els grans moviments de conjunt, per la senzilla raó que no participen a cap dels organismes d'unitat, que amb enormes dificultats anem posant en peu. En aquesta matèria cal ésser discret i només diré doncs que, malgrat la repressió que precedí i seguí les vagues del primer de Maig, seguim treballant ferm i plegats.

Hi hagué doncs vaga general a Mataró, parcial i important a Vilanova, Manresa, etc.; vaga completa al Ram de l'Aigua a Barcelona (fàbriques Vicens Illa de Sant Martí, can Benguerel del Clot, Puigmartí, de Gràcia, etc.). Fou parcial a la metallúrgia; total per exemple a la Fundició Torra, del Poble Nou.

LA REPRESSIO

La repressió intentà fer avortar la vaga: el 28, 29, 30 la policia detingué dotzenes i dotzenes de catalans, l'únic delictes dels quals era la presumpció que podien ésser anti-franquistes i participar a aquest crim nacional que el general Franco, igual que el generalíssim Stalin tenen prohibit en els seus dominis. Les detencions, els interrogatoris, les amenaces, toquen tots els medis socials — des dels universitaris fins als proletaris — i totes les supscades efectes ideològiques: socialistes, catalanistes, sindicalistes...

La vaga no avortà. I vuit dies després la repressió s'ha accentuat enmig d'un desplegament de forces policiaques que esverà els veïns i demostrarà molta por. Uns quants centenars de catalans continuen a Jefatura i continuen les amenaces i les palissades.

US DEMANEM AJUDA

Insistim que tots plegats, els de fora, heu de procurar fer més i més per ajudar-nos. Hi ha tots els problemes del moment, que ja coneixeu; però hi ha sobretot aquest deure de solidaritat envers els empresonats, que ningú no pot desconèixer i que únicament podrà resoldre's donant a la repressió i a la solidaritat envergadura internacional, a través d'un organisme de conjunt i representatiu. I fent, tots els exiliats, l'esforç que aci fem amb moltes més dificultats.

PAMPLONA, DESPRES

Després fou Pamplona, la seu del Requeté. El malestar covava dies ençà entre els carlins, decebuts i frustrats de la « victòria » i la lluita contra la Falange, de subterrània passà a manifestar-se públicament. No pas que els obrers en siguin de carlins, no! Els treballadors de Navarra, com els de tot arreu, són obrers i no estan de brocs; la història, social i política d'aquesta regió — i l'enorme quantitat d'afusellaments que hi practicaren els feixistes — confirmen això que diem. El que hi ha és que, com a Catalunya i Bascònia, la protesta obrera posà de manifest un ambient general de simpatia de les classes burgeses i de les « forces vives », les quals, no pensaven així fa un parell o tres d'anys. I aquestes « forces vives » navarreses sí que senten el ciri, i que porten boina vermella des de fa temps. Ara, son enemics aferrissades del seu antic aliat i protector, el general Franco.

MADRID, TAMBE

En el moment d'escriure aquesta crònica ens arriben les noves de Madrid. La vaga d'usatgers de transport — de 7 fins a les 9 del matí — ha estat unànime. Tot el poble madrileny — seguint el magnífic exemple de Catalunya — ha obeït les instruccions que, per cadena, li han donat les organitzacions antifeixistes.

Què faran els falangistes? No podran dir que no hagin dedicat durant tres dies tots els editorials d'Arriba de Ya, de ABC a combatre la vaga, a amenaçar amb les més greus sancions. I aquest dematí — segons ens asseguruen — feia goig de veure, els tramvies buits, i els carrers plens d'obriers anant a peu a la ferra.

Els ambaixadors nou-vinguts, que es posin a fer feina, i que diguin, que diguin el que van veient...

FINS A LA FI!

La pilota — l'acció vagaística — no se la passaran pas únicament Catalunya, Euzkadi i Madrid. Seguiran les altres zones industrials, seguiran les viles, seguirà el camp, seguirà tot Espanya!

Un periodista francès que passà per Barcelona i que canvià el to dels seus articles al Monde després d'haver vist la realitat catalana, des de Madrid tornà a canviar de disc i parlà « d'un canvi d'equip ». Franco aconsellat per Larraz i per Carceller (!) voldria acabar amb la corrupció i amb la Falange. 5 capitans generals (!) li haurien aconsellat. Però a l'altre camp, Giron i Fernandez Cuesta acusen la burgesia i els militars d'aquesta mateixa corrupció. Entre no-saltres, tots dos grups tenen raó: « entre todos la mataron... »

Avui no hi ha canvi d'equip possible capaç de solucionar la crisi econòmica, la fam i la misèria perquè aquesta reposa sobre el despotisme i la corrupció de dotze anys, de les quals Franco i ningú més que ell és el principal responsable. Ni els americans no poden resoldre-ho; el discurs pessimista que ha fet aci l'ambaixador Griffis — tan optimista des de Buenos Aires! — ho demostra.

Es fins a la fi d'aquest règim de lladres i de mentiders que hem de lluitar. No dubtem que en serem capaços si vosaltres també hi poseu el coll.

X.X.

L'ACCION DE L'EXILI

MANIFEST DE L'AGRUPACIO CATALANA D'INVALIDS I MUTILATS DE GUERRA

El Consell Directiu de l'A.C.I.M.C. ha publicat un manifest, adreçat a tots els catalans exiliats, en el qual, després de glossar la revolta catalana i de manifestar l'ltu voluntat d'ajudar els companys de l'Interior — ells, que ja han donat el més preciós que tenien — reclamen « l'entesa lleial de cara a l'alliberació de Catalunya ».

Ningú millor que l'Agrupació podia fer aquesta crida. Estem segurs que cap Partit no gosarà desoir-la, i que la veu dels nostres mutilats, ajuntant-se a la dels catalans de dintre, ens obligarà a tots a l'entesa, cordial i fecunda que avui Catalunya desitja.

EL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA CONTRA LA NOVA REPRESSIO

Bon punt tingué noves de la repressió que la policia ha desfermat contra els medis obrers de Catalunya, el C.E. del M.S.C. s'adreçà de nou al COMISCO i al L.P. i a la S.F.I.O., demanant una ràpida intervenció internacional per aturar el braç criminal del franquisme, i la manifestació efectiva de la solidaritat proletària.

La lletra rebuda desseguida del Labour Party, ens assegura aquesta intervenció i ens afirma el plantejament al COMISCO de l'expressió de la solidaritat envers Catalunya que la fraternitat obrera exigeix.

EL CONGRES S.F.I.O.

I EL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

Heus aci la lletra adreçada al Congrés del P.S. al qual assistí, durant totes les sessions, un representant nostre especialment mandat pel Moviment: « Estimats companys: En nom de tots els socialistes catalans, exiliats o lluitadors de l'Interior, us adreçem els nostres millors vots per la reeixida de les vostres deliberacions, i els nostres desigs de triomf socialista per la propera consulta electoral. Una victòria socialista serà igualment una victòria de la Pau i de la Libertat. I confiem que, aviat, és des d'una Barcelona alliberada del franquisme que podrem associar-nos al vostre combat que és el del socialisme internacional ».

L'ARRIBADA DE ROSEND COSTA A PARIS

El magnífic gest de Costa, que tant de ressò ha despertat en els medis democràtics d'aquest país, es clogué amb una recepció que arribant a Paris se li feu a la secció S.F.I.O. del 14ème. No-drits grups d'antifeixistes catalans hi assistiren, igualment que representacions basques i espanyoles.

Els representants del M.S.C. associaren a tots els militants a aquest acte d'homenatge al bon català que és Rosend Costa.

ADMINISTRACIO

Acusem rebut de les següents quantitats:

M. E., de Lorient, 500 frs; Secció de Paris, 6.200; P.E., id., 1.500; E.S., id., 300; J.S., id., 1.800; N.T., id., 1.000; A.S., id., 500; L. id., 1.000; A.M., Ville-neuve-sur-Lot, 1.000; F.P., Josselin, 1.000; Secció de Toulouse, 4.100; Secció de Venezuela, 6.980; F.G., Villedieu, 100; J.A., Castellnaudary, 1.000;

DANSA DE GENERALS

per **M. SERRA I MORET**

Si la guerra de Corea no tingués una contrapartida tan feixuga podríem dir que la destitució de Mac Arthur la justifica i la valora. Un general, quan és dolent, és una calamitat, i, quan és molt bo, és, pel cap més baix, un perill per a les llibertats públiques. El cas del general San Martín, qui després d'haver alliberat l'Argentina de la dominació espanyola i d'haver contribuït eficaçment a l'alliberació de Xile, Bolívia i Perú va negar-se a assumir el governament d'aquells països i va expatriar-se voluntàriament per tal de no influir en l'organització civil dels nous Estats, és una excepció tan remarcable, que ens cal consignar amb tota recança que no ha tingut imitadors.

La destitució de Mac Arthur és un dels esdeveniments contemporanis de més importància i que honoren a l'home que ha tingut la gosadia de realitzar-lo i al poble que té institucions civils prou sòlides per a no sentir-se afectades per una commoció de tanta profunditat. En la carta geogràfica d'aquest planeta inconsistent trobarem una forta majoria d'Estats constituïts que no gosarien enfrontar-se amb un general derrotat i molt menys amb un general victoriós. De temps immemoriais, els generals, habituats al comanament absolut i a l'obediència sense retop, han tingut la sensació de que el món i els homes els pertanyien i que no tenien altra limitació i altre rival que un general més fort o més astut. I és només en raó d'aquest balanç de forces o per causes subalternes de temperament o de conveniència que alguns Estats es lluren de caure sota la dictadura d'un general analfabet o de sofrir la humiliació de les interferències castrenses en la direcció dels afers públics.

A Espanya, però, i a les Repúbliques americanes, la malura ha esdevingut crònica i les dictadures dels generals es succeïxen gairebé sense interrupció, i podem dir sense por d'exagerar que són elles la causa primordial de l'endarreriment d'aquests països infelicitats. No cal dir que a Portugal i altres pobles llatins els generals han portat sensibles perturbacions, totes en perjudici de les llibertats públiques i del progrés social, per bé que algunes vegades, com en el cas del general Boulanger a França o de Sanjurjo a Espanya, llurs insubordinacions hagin acabat en el ridícul.

No podem, però, oblidar que un general, no pas victoriós ni intel·ligent, assistit d'altres generals tan insignificants com ell, feu el que va destruir les institucions populars i republicanes d'Espanya i el règim autòmic de Catalunya, comportant com a conseqüència la ruïna del país i l'asserviment de tots els ciutadans. Alguns han comès la baixesa de creure i esperar que un altre general, per ambició o per despit, podia subvertir les coses i restablir les lliber-

tats perdudes. Encara que fos possible — que no ho és — mai no podríem comptar que fos un general el que ens restituis a la possessió dels nostres drets i de la nostra dignitat civil.

Car per damunt de tot ha de prevaldre la noció de que un general és pura i simplement un servidor del país i que el seu poder està circumscrit a la seva funció específica i professional. No solament no té la facultat de decidir, sino que ni té el dret d'intervenir, i el seu paper és de creure i callar. Felicitem-nos, doncs, de que el President Truman i els Estats Units ens hagin ratificat en moments greus que, per damunt de tot i més encara per damunt de la força material de la nació, hi ha la potestat civil, única sobirana en els Estats sans, forts i ben constituïts.

TOT CAMINANT

No el volen creure

Els obrers del nostre país, malgrat haver escoltat dotze anys seguits les paternalistes recomanacions i les definicions de Franco sobre llurs deures i llurs drets, demostren que no n'han copsat tot l'abast ni n'han comprès els benaurats designis. Potser Franco no s'ha expressat prou bé, potser endut per l'empenta d'un pensament nacional digne de millor sort, ha romàs incomprès de la immensa majoria del poble. No gens menys, quan s'ha referit al demés, ha fet sempre amb claredat i precisió. Adreçant-se als representants dels agricultors, deia suava: « La vaga és un delictes, un crim, la lluita de classes és proscripta perquè arruïna la nació i només crea desordres... » Es a dir, els obrers tenen el deure d'obeir, l'obligació de treballar i la certesa de morir.

Ben pensat i la profunditat i l'extensió d'una concepció tan genial solament és mesurable a condició de posseir un cervell que respongui a les exigències de l'era atòmica. Els obrers que viuen a la caserna espanyola són gent que disposen d'una organització cerebral no apta a tanta profunditat i precisió. Potser, partint d'Euclides, han arribat només a la concepció einsteniana, però no han arribat a la franquista perquè això ja seria exigir massa.

No l'han comprès, heus ací la veritat, i fan vagues avui a Catalunya, demà a Euskadi, demà passat a Navarra, i poc a poc aniran fent-ho a València, a Saragossa i arreu. No volen obeir. No comprenen que després de dotze anys de vida regalada, amb pa blanc i mercat negre, el començar vagues i exigir augment de jornals només pot reportar-los disgustos i, finalment, tornar als temps de la República, amb plena personalitat civil, gaudint de llibertat i

treballant pel seu propi benestar. En fi, desitgen tot el que no els convé, car està demostrat, encara que Franco no ho digui, que en els països essencialment proletaris, com Rússia, Bulgària, Rumania, Txecoslovàquia, etc., etc., on els obrers segueixen al peu de la lletra les seves genials pensades, les vagues són innecessaries.

No. Ningú no és profeta a la seva terra i Franco menys que ningú a casa nostra. No el volen creure, però ho hauran de fer per força. Ell està avesat a comanar. Ha estat entrenat a fer la joia i el benestar a la raça berebere, i encara avui, malmirrats d'haver-los hagut d'abandonar, en conserva un escamot per la seva pròpia guarda. Aquesta capacitat dominadora, aquesta gran facilitat de fer-se obeir, ha estat reconeguda gairebé per tothom. D'ací venen la gran consideració americana i la tolerància anglesa i d'ací ve també la gran tristesa i confusió del món present.

Amb tot, les vagues continuen. Els obrers espanyols resten immutables a les manyagues anglo-americanes i a les pensades de Franco i també a l'acceptada prescripció de les vagues dels països totalitaris. Deuen volguer tornar a la nefasta República o aneu a saber on volen anar a parar, quan seria tan bonic i de més tan prometedor entrellucar pacíficament, sota els auspicis beats del tolerant catolicisme espanyol i de la caballerositat i llealtat de l'exèrcit, un demà radiant, acompanyat de drets com els que a la classe treballadora promet, parlant als agricultors, Don Francisco Franco: « Pensar que els treballadors espanyols poden millorar llur situació sense augmentar la producció és quimèric. Per superar les dificultats presents cal produir amb esperit de sacrifici i de col·laboració. »

Si ho posem en llenguatge popular, si oblidem sobtadament la gran volada estadística, vol dir, creiem, el següent: Però que en el món hi hagi rics cal que els pobres treballin sense parar i aquests, si tenen la sort de viure més que els primers, després ocuparan llur posició. Si fa no fa, el general descobreix que, després de caporal, ve sergent. És llàstima, tanmateix, que el geni espanyol no sigui seguit, ni obeït, ni cregut, pel poble!

Enric BRUFAU.

Primer de Maig de combat i d'esperança

Un altre 1er. de Maig d'exili, de clandestinitat. Les vel·les banderes no han pogut encara voleiar sota el cel de Catalunya cridant a tot el món la nostra joia retrobada. Un altre crit s'ha alçat de dintre de la pàtria: un missatge de lluita i de coratge, que Europa — sofrint sota el jou d'altres dictadures o inquieta davant els tràgics dilemes del

present — ha recollit com un raig de llum enmig de la nit fosca.

1er de Maig de fe en la llibertat. 1er de Maig d'esperança en el socialisme, en el món millor que els obrers lentament i tossuda, conquisten cada dia contra l'egoisme inhumà del capitalisme i el despotisme de tots els tirans.